

1287.

Na osnovu člana 55 stav 6 Zakona o upravljanju otpadom ("Službeni list CG", broj 34/24), Vlada Crne Gore, na sjednici od 26. juna 2025. godine, donijela je

UREDBA

O NAČINU I POSTUPKU OSNIVANJA SISTEMA PREUZIMANJA, SAKUPLJANJA I OBRADE OTPADA OD ELEKTRIČNE I ELEKTRONSKE OPREME

("Službeni list Crne Gore", br. 099/25 od 04.09.2025)

Predmet

Član 1

Ovom uredbom propisuje se način i postupak osnivanja sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpada od električne i elektronske opreme (u daljem tekstu: otpadna oprema), sadržaj podataka koji se vode u registru proizvođača električne i elektronske opreme i način vođenja tog registra, sadržaj zahtjeva za upis u registar organizovanih sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpada od električne i elektronske opreme i rada tog sistema i godišnje količine otpada od električne i elektronske opreme koje se moraju preraditi i reciklirati, uključujući i otpad od električne i elektronske opreme koja se isporučuje iz drugih država putem internet prodaje.

Izuzeće od primjene

Član 2

Ova uredba ne primjenjuje se na:

- 1) opremu koja je potrebna za zaštitu bezbjednosti države, uključujući oružje, municiju i vojne materijale namijenjene za posebne vojne svrhe;
- 2) opremu koja je posebno dizajnirana i instalirana kao dio opreme druge vrste, koja je isključena iz područja primjene ove uredbe ili nije njime obuhvaćena, koja može ispuniti svoju funkciju samo ako je dio te opreme;
- 3) sijalice sa žarnom niti;
- 4) opremu dizajniranu za slanje u svemir;
- 5) velike stacionarne industrijske alate;
- 6) veliko stacionarno postrojenje, osim opreme koja nije posebno dizajnirana i instalirana kao dio tih postrojenja;
- 7) putnička ili teretna prevozna sredstva, isključujući električna vozila na dva tačka koja nisu homologirana;
- 8) mobilna vandrumska mehanizacija koja je raspoloživa isključivo za profesionalnu upotrebu;
- 9) opremu koja je posebno i isključivo dizajnirana za primjenu u istraživanjima i razvoju, i koja je raspoloživa samo na osnovu poslovne razmjene;
- 10) medicinske proizvode i in vitro dijagnostičke medicinske proizvode, ako se očekuje da će prije kraja životnog ciklusa biti infektivni, kao i aktivne medicinske proizvode za ugradnju.

Električna i elektronska oprema od koje nastaje otpad

Član 3

Električna i elektronska oprema od koje nastaje otpad data je u Prilogu 1.

Informacije za pripremu za ponovnu upotrebu i obradu opreme

Član 4

Proizvođač mora u roku od jedne godine od stavljanja na tržište za svaku opremu da obezbijedi da su informacije o pripremi otpadne opreme za ponovnu upotrebu i obradu besplatno dostupne.

Podaci iz stava 1 ovog člana moraju, u mjeri koja je potrebna za pripremu otpadne opreme za ponovnu upotrebu i obradu u skladu sa zahtjevima ove uredbe, sadržati podatke o:

- ponovnoj upotrebi i obradi za svaki tip nove opreme,

- pojedinim sastavnim djelovima i materijalima opreme, i
- mjestima gdje se u opremi nalaze opasne materije.

Podaci iz stava 1 ovog člana moraju biti dostupni operaterima za obradu u obliku pisanih uputstava ili na CD-u, putem internet stranica ili u drugom elektronskom obliku.

Tržišni udio stavljanja opreme na tržište za kalendarski kvartal

Član 5

Izračunavanje tržišnih udjela za opremu iz koje nakon upotrebe nastaje otpadna oprema iz domaćinstva utvrđuje organ uprave nadležan za poslove zaštite životne sredine (u daljem tekstu: Agencija) za period prethodnog kalendarskog kvartala i to za svaki organizovani sistem za otpadnu opremu posebno.

Tržišne udjele za opremu iz stava 1 ovog člana za prethodni kalendarski kvartal Agencija objavljuje na svojoj internet stranici sedam dana nakon roka iz člana 19 stav 3 ove uredbe, u okviru kog proizvođači moraju dostaviti Agenciji podatke iz prethodnog kvartala o stavljanju opreme na tržište.

Agencija izračunava tržišni udio za prethodni kalendarski kvartal za opremu iz stava 1 ovog člana na osnovu podataka iz kvartalnog izvještavanja proizvođača o stavljanju opreme na tržište iz člana 19 ove uredbe.

Tržišni udio organizovanog sistema za otpadnu opremu iz stava 1 ovog člana se za prethodni kalendarski kvartal izračunava prema formuli:

$$\text{MASi, oprema} = 100 \times \text{MSi, oprema} / \text{Mukupno, oprema}$$

gdje su:

MASi, oprema tržišni udio za opremu organizovanog sistema "i",

MSi, oprema količina opreme, koja je u prethodnom kalendarskom kvartalu stavljena na tržište sa strane učesnika organizovanog sistema "i",

Mukupno, oprema ukupna količina opreme, koja je u prethodnom kalendarskom kvartalu stavljena na tržište sa strane učesnika svih organizovanih sistema.

U prvom i drugom kalendarskom kvartalu nakon početka aktivnosti organizovanog sistema za otpadnu opremu se za izračunavanje tržišnih udjela ovog organizovanog sistema koriste podaci o planiranom stavljanju na tržište i uvozu opreme od strane učesnika organizovanog sistema iz zahtjeva za upis u registar organizovanih sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadne opreme.

U slučaju da organizovani sistem za otpadnu opremu prekine sa radom, količine opreme koje su učesnici tog organizovanog sistema stavili na tržište u prethodnom kvartalu više nisu obuhvaćene u izračunatom tržišnom udjelu za preostale organizovane sisteme.

U slučaju stečaja organizovanog sistema za otpadnu opremu Agencija mora odmah ponovo izračunati tržišne udjele za preostale organizovane sisteme.

U slučaju da proizvođači opreme i pored upozorenja od strane nadzornog organa ne dostave blagovremeno kvartalne izvještaje o stavljanju opreme na tržište, za izračunavanje tržišnih udjela se koristi prosječna prijavljena količina opreme koju su proizvođači opreme stavili na tržište u poslednjih dvanaest mjeseci.

Bilo kakve razlike u stvarnoj količini stavljene opreme na tržište iz razloga datog u stavu 8 ovog člana, moraju se uzeti u obzir u sljedećem objavljivanju tržišnih udjela za kalendarski kvartal na internet stranici Agencije.

Tržišni udio za kalendarski kvartal se izračunava na dva decimalna mjesta.

Tržišni udio opreme za kalendarsku godinu

Član 6

Obračun tržišnih udjela za opremu iz koje nastaje posle upotrebe otpadna oprema iz domaćinstva utvrđuje Agencija za period prethodne kalendarske godine za svaki organizovani sistem za otpadnu opremu posebno.

Tržišne udjele za prethodnu kalendarsku godinu Agencija objavljuje na svojoj internet stranici najkasnije 30 dana nakon prvog kalendarskog kvartala.

Agencija izračunava tržišni udio za prethodnu kalendarsku godinu na osnovu podataka iz godišnjeg izvještaja organizovanih sistema za otpadnu opremu iz člana 23 ove uredbe.

Tržišni udio za kalendarsku godinu se izračunava na dva decimalna mjesta.

Odvojeno sakupljanje otpadne opreme

Član 7

Otpadnu opremu može da sakuplja distributer, komunalno preduzeće i sakupljač otpadne opreme.

Otpadna oprema ne može se predati komunalnom preduzeću kao miješani komunalni otpad.

Krajnji korisnik dužan je da:

- otpadnu opremu iz domaćinstva preda distributeru prilikom nabavke nove opreme ili komunalnom preduzeću kao izdvojeno sakupljenu frakciju komunalnog otpada u reciklažni centar;
- otpadnu opremu koja nije otpadna oprema iz domaćinstva preda sakupljaču otpadne opreme ili distributeru prilikom nabavke nove opreme.

Krajnji korisnik otpadnu opremu prije predaje licima iz stava 3 ovog člana, dužan je da čuva odvojeno, kako ne bi došlo do njenog deformisanja i zagađivanja životne sredine.

Ako je otpadna oprema iz domaćinstva toliko oštećena da ugrožava životnu sredinu i zdravlje ljudi ili je zagađena drugim otpadom, krajnji korisnik dužan je da tu opremu preda komunalnom preduzeću u reciklažni centar.

Preuzimanje otpadne opreme kod distributera

Član 8

Distributer u maloprodajnoj trgovini sa najmanje 400 m² prodajne površine za opremu je dužan da besplatno preuzima otpadnu opremu od krajnjeg korisnika na njegov zahtjev prilikom kupovine opreme za domaćinstvo, ako se radi o otpadnoj opremi iz Priloga 1 ove uredbe, ako je broj otpadne opreme jednak broju kupljene opreme.

Distributer može da odbije preuzimanje otpadne opreme iz domaćinstva ukoliko je otpadna oprema iz domaćinstva rastavljena ili oštećena tako da je nije moguće prevoziti ili prenositi kao novu opremu ili ako ugrožava zdravlje zaposlenog lica kod distributera.

Distributer je dužan da na zahtjev krajnjeg korisnika prilikom nabavke nove opreme besplatno preuzme otpadnu opremu, koja nije otpadna oprema iz domaćinstva, ako je:

- dobio opremu za krajnjeg korisnika, i
- otpadna oprema iste vrste kao kupljena nova oprema iz Priloga 1.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, distributer mora preuzeti otpadnu opremu sa spoljnim dimenzijama manjim od 25 cm (sitna otpadna oprema) besplatno i bez obaveze krajnjeg korisnika kupovine nove opreme.

Distributer koji omogućava dostupnost opreme iz domaćinstva na tržištu prodajom proizvoda na daljinu dužan je da obavijesti krajnje korisnike na svojoj internet stranici ili u svojim prodajnim katalogima o svojoj obavezi iz stava 1 ovog člana i načinu preuzimanja otpadne opreme.

Distributer mora predati preuzetu otpadnu opremu sakupljaču u roku od 30 dana od preuzimanja i ne može zahtijevati plaćanje za predatu otpadnu opremu zbog troškova rukovanja preuzetom otpadnom opremom ili zbog potencijalne vrijednosti komponenti, materijala ili supstanci u otpadnoj opremi.

Mjesto za preuzimanje otpadne opreme kod distributera

Član 9

Ako distributer ne preuzima otpadnu opremu iz domaćinstava direktno od krajnjih korisnika prilikom isporuke opreme, mora obezbijediti da krajnji korisnici prilikom nabavke opreme imaju mogućnost isporuke otpadne opreme na prodajnom mjestu ili na mjestu za preuzimanje koje nije udaljeno više od 5 km od prodajnog mjesta.

Mjesto za preuzimanje iz stava 1 ovog člana mora biti natkriveni prostor u kome je jedan ili više kontejnera za otpadnu opremu takvog kapaciteta da se otpadna oprema ne sakuplja pored kontejnera, a prostor mora biti uređen na način koji omogućava nesmetano preuzimanje otpadne opreme.

Distributer može obezbijediti mjesto za preuzimanje iz stava 1 ovog člana u natkrivenom prostoru objekta za skladištenje otpada, ako je to dogovoreno sa sakupljačem koji upravlja takvim objektom.

Preuzimanje otpadne opreme kod komunalnih preduzeća

Član 10

Komunalno preduzeće mora preuzeti besplatno otpadnu opremu iz domaćinstva od krajnjeg korisnika.

Komunalno preduzeće preuzima otpadnu opremu iz domaćinstva u reciklažnom dvorištu odvojeno prema kategorijama za sakupljanje i obradu otpadne opreme iz Priloga 2.

Komunalno preduzeće mora za preuzetu otpadnu opremu obezbijediti da se ne miješa sa drugim otpadom, ne oštećuje ili kontaminira opasnim ili drugim materijama.

Komunalna preduzeća moraju obezbijediti da se sakupljena otpadna oprema iz domaćinstava predaju proizvođaču relevantne kategorije opreme ili organizovanim sistemima za otpadnu opremu u količini, koja je srazmjerna tržišnom udjelu stavljanja na tržište opreme iz koje posle upotrebe nastaje otpadna oprema iz domaćinstva, izračunatim za prethodni kalendarski kvartal.

Komunalno preduzeće mora omogućiti krajnjim korisnicima da otpadnu opremu iz domaćinstva besplatno predaju na za to predviđenim mjestima u reciklažnim centrima.

Komunalno preduzeće nije dužno besplatno preuzimati otpadne opreme iz domaćinstva koja nastaje kod obavljanja privrednih djelatnosti pravnih lica ili samostalnih preduzetnika proizvodnje, popravke i održavanja opreme.

Komunalno preduzeće je dužno da otpadnu opremu iz domaćinstva koju sakupi kao odvojeno sakupljenu frakciju komunalnog otpada, preda proizvođaču relevantne kategorije opreme ili organizovanom sistemu za otpadnu opremu, bez traženja plaćanja za moguću vrijednost materijala koji se nalazi u sakupljenom otpadu.

Preuzimanje otpadne opreme od strane sakupljača

Član 11

Sakupljač mora besplatno preuzeti otpadnu opremu od krajnjeg korisnika.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, sakupljač besplatno preuzima otpadnu opremu koja nije otpadna oprema iz domaćinstva i smatra se za staro opterećenje, tek nakon isporuke nove opreme, osim ako se krajnji korisnik dogovori o besplatnom preuzimanju sa proizvođačem koji samostalno organizuje sistem preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadne opreme ili sa upravljačem kolektivno organizovanog sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadne opreme.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, sakupljač besplatno preuzima otpadnu opremu koja nije otpadna oprema iz domaćinstva od krajnjeg korisnika bez prethodnog dobavljača samo ako proizvođač ove opreme ima ovlašćenog zastupnika u svrhu ispunjavanja njegovih obaveza iz programa proširene odgovornosti u skladu sa zakonom.

Zahtjevi za sakupljanje otpadne opreme

Član 12

Sakupljanje i transport otpadne opreme moraju biti izvršeni na način da se sakupljena otpadna oprema može predati u najvećoj mogućoj mjeri za pripremu za ponovnu upotrebu ili za recikliranje i da se u najvećoj mogućoj mjeri omogući izdvajanje opasnih materija iz otpadne opreme u skladu sa zahtjevima za selektivnu obradu iz Priloga 3.

Privremeno uskladištena otpadna oprema mora se skladištiti na način da se ne miješa sa drugim otpadom, drobi ili na drugi način uništava ili kontaminira opasnim ili drugim materijama i da se neovlašćenim licima onemogućava rukovanje otpadnom opremom.

Skladište otpadne opreme mora da ispunjava uslove iz tačke 1 Priloga 4.

U skladištu otpadne opreme mora biti omogućeno privrednom društvu ili preduzetniku koje ima dozvolu za preradu za postupak pripreme za ponovnu upotrebu, da izdvaja i preuzima otpadnu opremu pogodnu za ponovnu upotrebu.

Sva sakupljena otpadna oprema, osim otpadne opreme izdvojene i preuzete u skladu sa stavom 4 ovog člana, mora biti predana u postrojenjima za obradu otpadne opreme u skladu sa planovima preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadne opreme proizvođača koji samostalno organizuju sistem preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadne opreme i u skladu sa planovima kolektivno organizovanih sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadne opreme iz člana 16 ove uredbe.

Zahtjevi za obradu otpadne opreme

Član 13

Sva odvojeno sakupljena otpadna oprema mora se obraditi u skladu sa zahtjevima ove uredbe, pri čemu priprema za ponovnu upotrebu ima prednost nad recikliranjem, a recikliranje ima prednost u odnosu na druge vrste prerade otpada.

Prerada otpadne opreme, osim pripreme za ponovnu upotrebu, mora da uključi najmanje izdvajanje svih tečnosti i selektivnu obradu u skladu sa zahtjevima iz Priloga 3 ove uredbe.

Zabranjeno je odstranjivanje odvojeno sakupljene otpadne opreme, koja nije bila podvrgnuta izdvajanju svih tečnosti i selektivnoj obradi u skladu sa zahtjevima iz Priloga 3 ove uredbe.

Za materije, smješe i komponente izdvojene iz otpadne opreme selektivnom obradom treba obezbjediti recikliranje ili druge načine prerade u skladu sa zakonom.

Materije za jednokratnu upotrebu, smješe i komponente koje se ne mogu reciklirati ili na drugi način preraditi moraju se odstraniti u skladu sa zakonom.

Obrada otpadne opreme mora se vršiti u skladu sa opštim zahtjevima za otpadnu opremu, standardima: EN 50625-1, EN 50625-2-1, EN 50625-2-2, EN 50625-2-3, EN 50574-1 i EN 50574-2 i korišćenjem najboljih raspoloživih tehnika.

Prerada otpadne opreme vrši se na mjestu obrade koje ispunjava zahtjeve iz tačke 2 u Prilogu 5 ove uredbe.

Otpadna oprema, za koju su prerada iz stava 2 i 3 ovog člana ili odstranjivanje materija, smješa i komponenti iz stava 4 ovog člana obezbijedeni u državi članici EU ili u trećoj zemlji, uzima se u obzir pri izračunavanju postizanja ciljeva iz člana 18 ove uredbe samo ako se može pokazati da:

- je obrada izvršena na način i pod uslovima koji su jednaki zahtjevima ove uredbe, i
- su za prekogranične pošiljke otpada ispunjeni uslovi iz Priloga 5.

Obaveze proizvođača

Član 14

Proizvođač, osim proizvođača sa sjedištem u državi članici EU ili u trećoj zemlji koji stavlja na tržište Crne Gore opremu putem komunikacije na daljinu, mora biti upisan u registar proizvođača električne i elektronske opreme.

Proizvođač mora o svom trošku obezbjediti sakupljanje otpadne opreme i obradu sve sakupljene otpadne opreme u skladu sa zakonom i odredbama ove uredbe.

Obaveza proizvođača iz stava 2 ovog člana odnosi se i na stara opterećenja, osim ako otpadna oprema nije oprema iz domaćinstva i ako se ne zamijeni novom ekvivalentnom opremom.

Proizvođač mora obezbjediti sakupljanje i obradu iz stava 2 ovog člana za udio sakupljene otpadne opreme koji je jednak njegovom udjelu opreme u ukupnoj količini opreme stavljene na tržište u Crnoj Gori u svakoj kalendarskoj godini, izraženo u procentima.

Proizvođač može ispuniti obavezu iz stava 2 ovog člana samostalno ili zajedno sa drugim proizvođačima u okviru kolektivnog sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadne opreme u skladu sa zakonom.

Ovlašćeni zastupnik

Član 15

Proizvođač sa sjedištem u državi članici EU ili u trećoj zemlji koji stavlja na tržište Crne Gore opremu putem komunikacije na daljinu mora imati u skladu sa zakonom ovlašćenog zastupnika koji je ugovorom ovlašćen da ispunjava obaveze proizvođača iz ove uredbe.

Ovlašćeni zastupnik iz stava 1 ovog člana mora biti upisan u registar proizvođača električne i elektronske opreme.

Ovlašćeni zastupnik iz stava 1 ovog člana mora da izvršava obaveze proizvođača koji je uključen u kolektivni sistem preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadne opreme.

Obaveze krajnjeg korisnika bez prethodnog dobavljača

Član 16

Krajnji korisnik bez prethodnog dobavljača mora otpadnu opremu:

- predati distributeru, komunalnom preduzeću ili direktno sakupljaču otpadne opreme, ako je to otpadna oprema iz domaćinstva,
- samostalno osnivati sistem preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadne opreme u skladu sa zakonom i odredbama ove uredbe, ako se radi o otpadnoj opremi koja nije otpadna oprema iz domaćinstva, ili
- priključiti se kolektivnom sistemu preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadne opreme u skladu sa zakonom i odredbama ove uredbe, ako se radi o otpadnoj opremi koja nije otpadna oprema iz domaćinstva.

Registar proizvođača električne i elektronske opreme

Član 17

Registar proizvođača električne i elektronske opreme sadrži informacije navedene u Prilogu 6.

Agencija upisuje proizvođača ili njegovog ovlaštenog zastupnika u registar iz stava 1 ovog člana na osnovu njegovog obavještenja, koji sadrži sve informacije iz Priloga 6.

Obavještenje iz stava 2 ovog člana mora biti praćeno izjavom proizvođača ili njegovog ovlaštenog zastupnika da su dostavljeni podaci tačni i istiniti.

Agencija izdaje potvrdu proizvođaču ili njegovom ovlaštenom zastupniku.

Proizvođač i ovlašćeni zastupnik moraju pismeno obavijestiti Agenciju o prestanku aktivnosti ili drugim promjenama u vezi sa informacijama iz stava 2 ovog člana, najkasnije trideset dana nakon što je promjena nastupila.

Na osnovu obavještenja iz stava 5 ovog člana, Agencija mijenja podatke u registru proizvođača električne i elektronske opreme i izdaje proizvođaču ili ovlaštenom zastupniku potvrdu iz stava 4 ovog člana koja sadrži izmijenjene podatke, odnosno briše proizvođača ili ovlaštenog zastupnika iz registra u slučaju prestanka aktivnosti proizvođača.

Podaci iz registra proizvođača električne i elektronske opreme iz Priloga 6 ove uredbe javno su dostupni na internet stranici Agencije.

Format za registraciju proizvođača i ovlaštenog zastupnika je u Prilogu 7.

Periodično i godišnje izvještavanje u registar proizvođača električne i elektronske opreme

Član 18

Proizvođač i ovlašćeni zastupnik moraju u elektronskom obliku preko portala za registrovane korisnike informacionog sistema zaštite životne sredine periodično izvještavati Agenciju o informacijama iz dijela B Priloga 7.

Format za izvještavanje proizvođača i ovlaštenog zastupnika o informacijama je iz dijela B Priloga 7.

Period izvještavanja Agencije o informacijama iz dijela B Priloga 7 ne smije biti duži od tri mjeseca.

Proizvođač i ovlašćeni zastupnik ili u njihovo ime privredno društvo koje upravlja kolektivnim sistemom preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadne opreme, moraju u elektronskom obliku preko portala za registrovane korisnike informacionog sistema zaštite životne sredine dostaviti za svaku punu prethodnu kalendarsku godinu informacije iz dijela C Priloga 7.

Podaci iz registra proizvođača električne i elektronske opreme iz st. 1 i 4 ovog člana nijesu javno dostupni.

Obaveze samostalnog i kolektivnog sistema

Član 19

Proizvođač koji sam organizuje sistem preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadne opreme i privredno društvo koje upravlja kolektivnim sistemom preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadne opreme:

- 1) uspostavlja sakupljanje otpadne opreme na cijeloj teritoriji Crne Gore na način da obezbijedi:
 - mrežu mjesta za preuzimanje i privremeno skladištenje otpadne opreme koja su udaljena od distributivnih mjesta snabdijevanja opremom manje od 30 km;
 - preuzimanje otpadne opreme od distributera, komunalnih preduzeća i krajnjih korisnika redovno i u intervalima da se otpadna oprema ne nagomilava; i
 - predaju sakupljenu otpadnu opremu na dalju obradu u skladu sa ovom uredbom i planom upravljanja otpadnom opremom iz tačke 11 ovog člana;
- 2) obezbjeđuje da se otpadna oprema preuzima od svakog komunalnog preduzeća u količini koja je proporcionalna udjelu, definisanom za svaki sistem preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadne opreme, posebno od strane Agencije u skladu sa zakonom;
- 3) obezbjeđuje da se otpadna oprema preuzima od svakog komunalnog preduzeća u roku od najviše sedam dana od poziva za preuzimanje i za minimalnu količinu od 500 kg, tako da se otpadna oprema ne nagomilava kod komunalnog preduzeća;
- 4) plaća komunalnom preduzeću sljedeće troškove upravljanja otpadnom opremom:
 - troškove privremenog skladištenja otpadne opreme u reciklažnom dvorištu komunalnog preduzeća;
 - troškove utovara i vaganja otpadne opreme i slične operacije u reciklažnom dvorištu komunalnog preduzeća radi predaje otpadne opreme sakupljaču;
 - druge troškove dogovorene sa komunalnim preduzećem u vezi isporuke i preuzimanja otpadne opreme;
- 5) obezbjeđuje:

- preradu otpadne opreme i recikliranje odnosno preradu materija, smješa i komponenti iz otpadne opreme i odstranjivanje ostataka prerade u skladu sa zahtjevima iz Priloga 3; i
 - postizanje ciljeva prerade iz člana 23 ove uredbe;
- 6) vodi evidenciju o sakupljenoj i obrađenoj otpadnoj opremi i na zahtjev daje evidenciju na uvid Agenciji i nadležnom inspektoru;
- 7) najmanje četiri puta godišnje, kampanjama ili na drugi prikladan način, obavještava javnost o svrsi i ciljevima sakupljanja otpadne opreme, posebno otpadne opreme iz domaćinstva, ispravnom upravljanju otpadnom opremom, mogućnostima besplatne predaje otpadne opreme i prednostima pripreme za ponovnu upotrebu i recikliranja otpadne opreme;
- 8) obavještava korisnike opreme na prodajnom mjestu i na uobičajeni lokalni način o mjestima koja su predviđena za sakupljanje otpadne opreme i njihovim lokacijama i uslovima preuzimanja otpadne opreme;
- 9) ukoliko se oprema prodaje koristeći komunikaciju na daljinu dostavlja podatke iz tačke 8 ovog stava tako što ih objavljuje na svojim internet stranicama ili u katalogima prodaje ili na drugi odgovarajući način prodaje;
- 10) obavještava distributere o načinu preuzimanja otpadne opreme od krajnjih korisnika ili pruža informacije o načinu preuzimanja otpadne opreme u dokumentaciji koja prati isporuku opreme od proizvođača do distributera;
- 11) u skladu sa zakonom upisuje se u registar organizovanih sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpada na osnovu plana upravljanja otpadnom opremom (u daljem tekstu: plan), koji sadrži, naročito sljedeće informacije:
- ime i adresu upravljača sistema,
 - kategorije i podkategorije opreme za koje se otpadna oprema sakuplja i obrađuje,
 - u slučaju kolektivnog sistema imena i adrese proizvođača koji su uključeni u taj sistem,
 - udio opreme koju na tržište Crne Gore godišnje stavlja proizvođač samostalnog sistema odnosno stavljaju proizvođači uključeni u kolektivni sistem, izraženo u procentima i masi opreme,
 - način i obim sakupljanja otpadne opreme od distributera i krajnjih korisnika,
 - procijenjene godišnje količine sakupljene otpadne opreme, izražene u kg,
 - firma i sjedište ili naziv i adresa sakupljača koji sakupljaju otpadnu opremu prema planu,
 - objekte za preuzimanje i skladištenje otpadne opreme u mreži mjesta za sakupljanje otpadne opreme,
 - način upravljanja sakupljenom otpadnom opremom u vezi sa postizanjem ciljeva iz člana 24 ove uredbe,
 - firma i sjedište ili ime i adresa izvođača obrade koji obrađuju otpadnu opremu prema planu,
 - postrojenja za obradu otpadne opreme, njihova lokacija i kapacitet,
 - kategorije i podkategorije opreme za koje je predviđena obrada otpadne opreme u državi članici EU ili u trećoj zemlji, kao i izvođači takve obrade,
 - dalji postupci prerade i odstranjivanja materija, smješa i komponenti posle selektivne obrade otpadne opreme i imena i adrese obrađivača,
 - način i opseg komunikacije sa javnošću, krajnjim korisnicima i distributerima;
 - u slučaju kolektivnog sistema, informacije o osnovama za utvrđivanje finansijskog doprinosa prema kojima upravljač sistema naplaćuje troškove sprovođenja kolektivnog sistema pojedinačnim proizvođačima koji su uključeni u taj sistem;
- 12) prije početka rada sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadne opreme i najkasnije 6 mjeseci posle prvog upisa u registar organizovanih sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpada i svaki put na zahtjev dati na uvid Agenciji i nadležnom inspektoru:
- ugovore sa sakupljačem ili sakupljačima otpadne opreme,
 - ugovore sa obrađivačem ili obrađivačima otpadne opreme,
 - ugovore sa obrađivačima u državi članici EU ili u trećoj zemlji,
 - ugovore sa obrađivačima materija, smješa i komponenti poslije selektivne obrade otpadne opreme,
 - u slučaju kolektivnog sistema ugovore sa proizvođačima koji su uključeni u kolektivni sistem preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadne opreme,
 - prikaz izračuna procijenjenih godišnjih troškova sprovođenja plana,
 - predlog za iznos finansijske garancije za finansiranje planom predviđenih usluga preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadne opreme, zajedno sa predstavkom izračunatog iznosa na osnovu procjene godišnjih troškova sprovođenja plana, i

- u slučaju kolektivnog sistema, statut društva, društveni ugovor ili osnivački akt kojim se osniva kolektivni sistem preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadne opreme.

Obavještenje iz stava 1 tačka 7 ovog člana mora sadržati najmanje sljedeće informacije o:

- 1) ne miješanju otpadne opreme sa drugim otpadom i naročito ne sa mješovitim komunalnim otpadom i odvojenom sakupljanju i predaji otpadne opreme distributeru, komunalnom preduzeću ili sakupljaču,
- 2) ulozi krajnjeg korisnika i njegovog upravljanja otpadnom opremom što je značajno za ponovnu upotrebu, recikliranje i drugu preradu otpadne opreme,
- 3) mogućnostima za pripremu za ponovnu upotrebu i recikliranje i ostale postupke prerade otpadne opreme,
- 4) prednostima pripreme za ponovnu upotrebu i recikliranja otpadne opreme u odnosu na druge oblike prerade ili odstranjivanja,
- 5) potencijalnim štetnim uticajima na životnu sredinu i zdravlje ljudi od opasnih materija sadržanih u otpadnoj opremi;
- 6) značenju oznake za odvojeno sakupljanje otpadne opreme kako je to definisano standardom EN 50419.

Obaveze sakupljača otpadne opreme

Član 20

Sakupljač otpadne opreme mora biti upisan u registar sakupljača otpada u skladu sa zakonom.

Sakupljač iz stava 1 može sakupljati otpadnu opremu samo ako je ugovorno uključen u realizaciju plana upravljanja otpadnom opremom iz člana 20 ove uredbe.

Lice koje sakuplja otpad kao aktivnost/djelatnost u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom, a nije sakupljač po ovoj uredbi, ne može preuzimati otpadnu opremu ili njene komponente.

Sakupljač mora preuzetu otpadnu opremu predati na dalju obradu u obimu i na način koji je za to određen u planu upravljanja otpadnom opremom iz člana 20 ove uredbe.

Sakupljač mora voditi evidenciju o sakupljanju otpadne opreme u skladu sa zakonom i to odvojeno po kategorijama otpadne opreme.

Ako sakupljač sakuplja otpadnu opremu na osnovu više planova upravljanja otpadnom opremom iz člana 20 ove uredbe, mora obezbijediti vođenje i čuvanje evidencije o sakupljanju otpadne opreme odvojeno za svaki plan posebno.

Sakupljač mora redovno davati podatke iz evidencije o sakupljanju otpadne opreme proizvođaču koji sam organizuje sistem preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadne opreme odnosno privrednom društvu koje upravlja kolektivnim sistemom preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadne opreme za kojeg sakuplja otpadnu opremu i koju dostavlja postrojenjima za obradu.

Obaveze obrađivača otpadne opreme

Član 21

Obrađivač otpadne opreme mora imati dozvolu u skladu sa zakonom.

Obrađivač obrade otpadne opreme može vršiti obradu otpadne opreme samo ako je ugovorno uključen u sprovođenje plana upravljanja otpadnom opremom iz člana 20 ove uredbe.

Nezavisno od stava 2 ovog člana, obrađivač može vršiti obradu otpadne opreme čak i ako nije uključen u sprovođenje plana upravljanja otpadnom opremom iz člana 20 ove uredbe, pod uslovom da obrađuje pošiljke otpadne opreme iz države članice EU ili treće zemlje.

Obrađivač otpadne opreme mora vršiti obradu materija, smješa i komponenti iz otpadne opreme radi daljeg recikliranja ili prerade i odstranjivanja ostataka prerade u obimu i na način predviđen u planu upravljanja otpadnom opremom iz člana 20 ove uredbe, u okviru kojeg vrši obradu.

Izvođač obrade otpadne opreme mora voditi evidenciju o obradi otpadne opreme u skladu sa zakonom i to odvojeno po kategorijama otpadne opreme.

Podaci o obradi otpadne opreme moraju biti prikazani odvojeno za obradu opreme iz Crne Gore, država članica EU ili trećih zemalja.

Ukoliko obrađivač otpadne opreme obrađuje otpadnu opremu na osnovu više planova upravljanja otpadnom opremom iz člana 20 ove uredbe, mora obezbijediti vođenje i čuvanje evidencije o obradi otpadne opreme odvojeno za svaki plan posebno.

Obrađivač otpadne opreme redovno daje podatke iz evidencije o obradi otpadne opreme proizvođaču koji sam organizuje sistem preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadne opreme, odnosno privrednom društvu koje upravlja kolektivnim sistemom preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadne opreme za kojeg obrađuje otpadnu opremu.

Izveštaj o upravljanju otpadnom opremom

Član 22

Godišnji izvještaj o upravljanju otpadnom opremom koji u skladu sa zakonom Agenciji dostavlja proizvođač koji sam organizuje sistem preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadne opreme i privredno društvo koje upravlja kolektivnim sistemom preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadne opreme, sadrži naročito podatke o:

- 1) periodu obuhvaćenom izvještajem,
- 2) godišnjoj količini otpadne opreme sakupljene od distributera, komunalnih preduzeća i krajnjih korisnika, odvojeno po kategorijama opreme, izražene u kg,
- 3) godišnjoj količini otpadne opreme sakupljene od domaćinstava, odvojeno po kategorijama opreme, izraženi u kg,
- 4) godišnjoj količini otpadne opreme, izražene u kg i udio otpadne opreme koja je isporučena za pripremu za ponovnu upotrebu, odvojeno po kategorijama opreme,
- 5) godišnjoj količini otpadne opreme, izraženi u kg i udio reciklirane otpadne opreme, odvojeno po kategorijama opreme,
- 6) godišnjoj količini otpadne opreme, izražene u kg i udio otpadne opreme, koja je na drugi način prerađena, odvojeno po vrsti obrade i po kategorijama opreme,
- 7) godišnjoj količini otpadne opreme, izražene u kg i udio otpadne opreme koja je odstranjena, odvojeno po postupcima odstranjivanja i po kategorijama opreme, i
- 8) godišnjoj količini, izražene u kg, izdvojenih materija, smješa i komponenata navedenih u Prilogu 4 ove uredbe.

Podaci iz stava 1 tač. 5, 6 i 7 ovog člana prikazuje se odvojeno za obradu otpadne opreme u Crnoj Gori, državama članicama EU ili trećim zemljama.

Godišnji izvještaj iz stava 1 ovog člana prilaže se elektronskim putem:

- 1) izvještaj o sprovedenim aktivnostima obavještavanja iz člana 20 stav 2 ove uredbe, i
- 2) revidirani finansijski izvještaj, odvojeno prikazuje troškove sakupljanja i obrade otpadne opreme odvojeno po kategorijama opreme i troškove aktivnosti obavještavanja navedenih u tački 1 ovog stava.

Godišnje količine otpadne opreme koje se moraju preraditi i reciklirati

Član 23

Godišnja količina otpadne opreme koja se mora sakupiti, preraditi i reciklirati za svaku kategoriju opreme izračunava se tako da se prosječna godišnja masa električne i elektronske opreme iz domaćinstva stavljene na tržište u posljednje tri godine pomnoži sa vrijednošću procenta određenog za sakupljanje i za ponovnu upotrebu i recikliranje otpadne opreme, koji su za tu kategoriju opreme utvrđeni za svaku godinu posebno u Prilogu 7.

Količine otpada od električne i elektronske opreme koje se moraju preraditi i reciklirati da bi se postigli sljedeći ciljevi su:

- do 31. decembra 2025. godine da se sakupi najmanje 20% od prosječne godišnje mase električne i elektronske opreme stavljene na tržište u posljednje tri godine,
- do 31. decembra 2027. godine da se sakupi najmanje 30% od prosječne godišnje mase električne i elektronske opreme stavljene na tržište u posljednje tri godine, i
- do 31. decembra 2029. godine da se sakupi najmanje 40% od prosječne godišnje mase električne i elektronske opreme stavljene na tržište u posljednje tri godine.
- do 31. decembra 2029. godine da se najmanje 80% ponovo upotrijebi ili reciklira odvojeno sakupljena otpadna oprema za razmjenu toplote, kao i otpadna velika oprema (svaka spoljna dimenzija električne i elektronske opreme veća od 50 cm);
- do 31. decembra 2029. godine da se najmanje 75% ponovo upotrijebi ili reciklira odvojeno sakupljene otpadne ekrane, monitore i opremu koja sadrži ekrane površine veće od 100cm²;
- do 31. decembra 2029. godine da se najmanje 50% ponovo upotrijebi ili reciklira odvojeno sakupljene otpadne male opreme (nijedna vanjska dimenzija nije veća od 50 cm);

- do 31. decembra 2029. godine da se najmanje 80% reciklira odvojeno sakupljene otpadne sijalice.

Preliminarne aktivnosti, uključujući sortiranje i skladištenje prije pripreme za ponovnu upotrebu i recikliranje, nijesu uključene u proračun postizanja ciljeva iz stava 3 ovog člana.

Prilozi

Član 24

Prilozi 1 do 7 čine sastavni dio ove uredbe.

Prestanak važenja

Član 25

Danom stupanja na snagu ove uredbe prestaje da važi Uredba o načinu i postupku prijave stavljanja električnih i elektronskih proizvoda na tržište, osnivanja sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpada od električnih i elektronskih proizvoda i rada tog sistema ("Službeni list CG", broj 24/12).

Stupanje na snagu

Član 26

Ova uredba stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 11-011/25-2211/3

Podgorica, 26. juna 2025. godine

Vlada Crne Gore

Predsjednik,

mr Milojko Spajić, s.r.

NAPOMENA IZDAVAČA:

Priloge koji su sastavni dio ovog propisa možete pogledati ovdje.